

ቅልዕቲ መልእኽቲ ንክቡር ቀዳማይ ሚኒስትር ኢትዮጵያ ዶር. ኣብይ አሕመድ

ዝኸበርኩም ዶር. ኣብይ አሕመድ

አቅዲመ በቲ ኣብ ኣዋሳ ዝተኻየደ መበል 11 ጉባኣ ኢ.ህ.አ.ዲ.ግ ብምሉእ ድምጺ ጉባኤኛታት ክትምረጹ ምብቃዕኩም እንቋዕ ደስ በለኩም ክብል ኣፍቅዱለይ።

እዚ ዝረኽብኩም ልዑል እምነት መረጽቲ፣ ውጽኢት ናይቲ ኣብ ስልጣን ካብ እትመጹ 4 ወርሒ ኣብ ዘይመልእ እዋን ዝወሰድኩሙዎ ፍትሓውን ሰላማውን ተበግሶ፣ ንህዝብታት ኢትዮጵያን ኤርትራን ብፍላይ፣ ንህዝቢ ቀርኒ ኣፍሪቃ ድማ ብሓፊሻ፣ ናይ ሰላምን ራህዋን ተስፋ ዝህብ ስራሕ ምኻኑ ኩሉ ዝርድኦ ሓቂዩ።

ስለ ዝኾነ፣ ነቶም ነዚ ተረዲኦም ብከምዚ ዝኣመሰለ ዘደንቑ እምነት ዝመረጹኹም ወከልቲ ህዝቢ ጉባኤኛታት፣ ነቲ ተበጊስኩሙሉ ዘለኹም ቅነዕ ህዝባውን ሃገራውን ዞናውን ክሰርዙ፣ ዝለዓለን ነባርን ዘይዕጸፍ ሰላምን ራህዋን፣ ኣብ ምዕራፍ ከተብጽሑዎ ብምእማን ስለ ዝኾነ፣ ንግኹም ፍጹም ዓወትን ኣሳልጦን ንመረጽትኹም ድማ ክብርን መጎስን ክቕርብ ሓጎስ እስምዓኒ።

ዝኸበርኩም ዶክ. ኣብይ

ኣብ ስልጣን ምስ መጻእኩም ብኡንብኡ ግዜ ከይወሰድኩም፣ ነቲ ክልቲኦም ቅርጻንተኛታት መራሕቲ ኢትዮጵያን ኤርትራን ዘካየድዎ ትርጉም ኣልቦን ክቡር ህይወት ዓሰርተታት ኣሸሓት ዜጋታት ክልቲኡ ኣህዛብ ዝበልዎን ኩናት ጥራሕ ዘይኮነስ፣ ድሕሪ ውዕል ኣልጀርሰ'ውን ንክዩብቅዕ ስልጣኖም ንምንዋሕን ስቓይን መከራን ክልቲኡ ህዝብታት ክነውሕ ተሓቢኦሙሉ ዝነበሩ ዕርዲ ብምስባርኩም ዓብዩ ታሪኻዊ ሓላፍነት እዩ። እዚ ኣብ ልዕሊ ክልቲኡ ኣህዛብ ተንጠልጠሉ ዝነበረ ሓደጋ ስርቢ ዝቕንጠጠን፣ ሓድሽ ናይ ተስፋ ህይወት ዝሰኹዎን ስለ ዝኾነ፣ ምሉእ ደላይ ሰላምን ራህዋን ህዝብታት ክልቲኡ ሃገራት ብፍላይ፣ ህዝቢ ዓለም ድማ ብሓፊሻ ዝተቐበሎን ዘድነቕን ስለ ዝኾነ፣ ክብርን መጎስን ንግኹም ይኹን።

ዝኸበርኩም ዶር. ኣብይ

መስርሕ ሰላም ንዓና ንግዲያት ሕሰም ህዝብታት ክልቲኡ ሃገራት፣ መተካእታ ዘዩብሉ መድሃኒትዩ ምባል ንኣድላይነቱ ዝገልጽ እመስለኒ። ምክንያቱ ኣብ ሃገርና ኣኸሉ ዝተርፍ ጸጋን፣ ነዚ ኣብ ምፍራይ ክሰርሕን ክሃንጽን ዝኸእል ዓቕሚ እናሃለወና፣ ሰላም ስለ ዘይተረኽበ፣ ኣብ ዘይምክኑይ ደባት ምሕላው 20 ዓመታትን ኣሸሓት ኣፍሪይቲ መንእሰያትን ክሰርፍ። ሎሚ እዚ ዝነፍስ ዘሎ ድምጺ ሰላም ብግቡእ እንተተግቢሩ፣ ነቲ ዝሓለፈ ክንጸባጸብን ክንከሓሕን ስለ ዘኸእለና፣ ንዓመታት ዝተጸበናዮ ውጽኢት ተጸዋርነት ክልቲኡ ህዝብታት ስለ ዝኾነ፣ ንዓና ሕልፍን ትርፍንዩ። ከምኡ ስለ ዝኾነዩ ከኣ ክልቲኡ ህዝብታት ድምጺ ሰላም ምስ ሰምዎን ደባት ምስ ተኸፍተን ወሰን ዘዩብሉ ሓጎስን ዕልልታን ከስምዕ ዝቕነዩን ዘሎን። ይኹንምበር ሰላም ክትሃግስን ደላይ ሰላም ክሳፍሓላን ነባሪት ክትከውን፣ ጠንቂ ዘይሰላም ነቕስካ ምውጻእ እጽንሓለይ ዘይብሃሎ ጉዳይ ስለ ዝኾነ፣ ብክልቲኡ ወገናት ዝግበር መስርሕ ሰላም፣ ሕጋዊ ውክልና ህዝብን ተሳትፍኡን፣ ተሓታትነት ዘለዎም ስርዓታትን፣ ዝተጸንዎን ግሉጽነት ዘለዎን ኣካይዳ ክኸውን ምስ ዝኸእል ጥራሕዩ። እዚ ገደብ ዘይብሉ፣ መጽናዕቲ ዝጎደሎ፣ ተቐባልነት ዘይብሉን ዘይግሉጽን፣ ምስ ገበነኛ ኢሳያስ ኣፈወቂ ዝግበር ዘሎ በይናዊ ውዕላትን ፌርማታትን ክልተ መራሕቲ ግን፣ ነቂሕ ከይከደ ዝኸርመሽ እምበር፣ ነባሪ ሰላም ዘረጋግጽ ኣይኮነን።

ዝኸበርኩም ዶክ. ኣብይ

ህዝቢ ኤርትራ ብከመይ ዝኣመሰለ ጨቋኒ ስርዓት ይደሃኹን ሰብኣዊ መሰሉ ተገፊፋ ይሳቕ ምህላውን ከም እትፈልጡ ኣይጠራጠርንዮ። ኣብ ትሕቲ ቅዋም ዘየብላን ውልቀ-መላኺ ከም ድላዩ ዝጠላዓላን ዝነበር ህዝቢ፣ ንሱ ብዘይወከሎን ብገበን ዝኸሰሰን ኣካል፣ ንህዝብን ሃገርን ቀጻሊ ሰላም ዘውሕስ ምእንቲ ክኸውን፡-

- ከምቲ ንስኹም ኣብ ኢትዮጵያ ዝገበርኩሙዎ ምፍታሕእሱራት፤
- ሰላማውን ዲሞክራሲያውን ፖለቲካዊ ዝጻወር ዲሞክራሲያዊ ጥጡሕ ባይታ ምፍጣር፤
- ከምቲ ብሰንኪ ናይ ፖለቲካ ኢድ ኣእታውነት ኣብ ተዋህዶ ቤተክርስቲያን ሃገርኩም ተፈጠሩ ዝነበረ ፍልልይ ፈቲሕኩም ሰላምን መንፈሳዊ ሓድነትን ክረጋገጽ ዝገበርኩሙዎ፤
- ከምቲ ኣብ ወጻኢ ሃገራት ምስ ዝነበሩ ተቓዋምቲ ውድባት ሃገርኩም ዘቲኹምን መኸርኩምን፣ ኣብ ሃገርም ኣትዮም ብሰላማውን ዲሞክራሲያውን መገዲ ክወዳደሩ ዝገበርኩምዎ፤

መስርሕ ሰላም ኣብ ጥጡሕ ባይታ ምእንቲ ክስረት፣ ኣብ ኤርትራ'ውን ፡-

- ህዝቢ ኤርትራ ቅዋም ክህልዎን ብሕገ ክመሓደርን፤
- ኩሎም ዓይነት እሱራት እንተላይ መራሕቲ ሃይማኖት ክፍትሑ፤
- ዲሞክራሲያዊ ናይ ፖለቲካ ውድድር ክህሉ፤
- ብሰንኪ ስርዓት ህግደፍ ዝተኣሰሩ ፓትርያርክ ሃገርና ክፍትሑን
- ብሰንኪ ስርዓት ህግደፍ ዝወሰዶ ወፍሪ ባርነት ተስፋ ቆሪጾም ዝኖርቡ ዘለዉ መንእሰያት ኤርትራ ከይጠፍኡ ፖሊሲኡ ክቕይር፤ ኣብ ዝብሉ ቅኑዕን ንጹርን ሓጋዚ ተበግሶ ክትወስዱ ይግባእ እዩ።

ነዚ ግቡእ ኣቓልቦ ከይሃብኩምን፣ ህዝቢ ኤርትራ ናይ ሃገሩን ዕድሉን ናይ ምውሳን ዕድል ኣብ ዘይረኽበሉ እዋን፣ በዚ ክሳብ ሕጂ ዝኸይድ ዘሎ ንህዝቢ ኤርትራ ዘይሓወሰ ልጃም ኣልቦ ዕንደራ፣ ምስ ውልቀ-መላኺ ኢሳያስ ዝህሉ ስምምዓት ዝፈርስ እምበር ንራብሓ መላእ ህዝቢ ኤርትራ ከም ዘይኮነ ክገልጸልኩም እፈቱ። ኣብዚ ክንጻር ዘድልዮ ሓቂ እንተሎ ኣብ ልዕሊ ስርዓታት እምበር ኣብ መንጎ ህዝብታት ኢትዮጵያን ኤርትራን ቂምን ጽልእን ዝበሃል ከምዘየሎ ትርድእዎ እዩ። ባዕልኹም ኣብ ኣስመራ ዝራኣኹም ህያው ምስክር ምኻኑዮ። ክንዲ ዝኾነ ድማ ነቲ ዝተኸሰረ ናይ ርብዒ ዘመን መዋእል ንምምላስ ህዝቢ ኤርትራን ኢትዮጵያን መበቁላውን ሃይማኖታውን ቋንቋውን ባህላውን ሕውነቲ ዓቂቡ፣ ከም ሃገራት ልዑላውነትን ዘረጋገጸ ክልተ ጎረባብቲ ህዝቢ ኮይኖም፣ ወደባት ኤርትራ ንህዝቢ ኢትዮጵያ ብንጹርን ሕጋውን ስምምዕ ውዕል መሰረት ንህዝቢ ኤርትራውን ዝያዳ ተጠቓማይ ስለዝገብሮ እምቢ ዝብል ኣይመስለንን። እዚ ዝረጋገጸ ግን ህዝቢ ኤርትራ ዋናን በዓልቤትን ልዑላዊት ሃገሩን ቅዋማውን ዲሞክራሲያውን ምሕደራ ኣውሒሱ ባዕሉ ብዝመረጸም ወከልቲ ምስ ዘጽድቑን ጥራሕ ድኣምበር፣ በዚ መንቀሊኡን መዕረፊኡን ዘይፍለጥ ፖለቲካዊ ዕጥራን ውልቀ ምልኪ ዝውዳእን ዝፍጸምን ኣይኮነን።

ዝኸበርኩም ዶ. አብይ

ነቲ ብውዕል አልጀርስ ዝተኸተመ ቀያድን እግባይ ዘይበሃሎን ብይን ምቕባልኩም ንፍትሓውነትኩም ዘመልከት ኮይኑ፤ እቲ ሰራዊት ኢትዮጵያ ካብ ባድመ ከይወጸ ንዘተ ኮፍ አይብልን ብማለት አቕቢዱን ን16 ዓመታት ሓንጊዱን ዝነበረ ዲክታቶር ንዝገበርኩሙሉ መጻዋዕታ ብምቕባል፡ ነቲ ዘልዕሎ ዝነበረ ሕንግድ ምኽንያቱ ጠንጢሩ፡ ሰራዊት ኢትዮጵያ ኣብ ሕምብርቲ ኤርትራ ዓስኪሮም እንከለዉ፡ ንኣዲስ አበባ ዙብዙብ ዙብል ከመይ ዝበለ መድሃኒት ከም ዝሃብኩሙዎ፡ ብፍላይ ንህዝቢ ኤርትራ ብሓፈሻ ድማ ንደለይቲ ፍትሕን ሰላምን ዘገረመ ፍጻሜዩ። እዚ ዘመልክቶ እምበኣር ኢሳያስ ስልጣኑን ቀጻልነቱን እምበር፡ ኤርትራን ህዝባን ከም ዘየገድሶ በተን ባዕሉ ዝበለን ቃላት " ኣብዘን 25 ዓመታት ዝሓለፈ ህውከት ኣይከሰርናን ገንዘብና ተመሊሱናዮ " ብምባል፣ ኣብ ባድመ ዘሎ ሰራዊት ከይለቕቕ ኣብ ኣዲስ አበባ ኣትዩ ክሳብ መአዝኑ ዝሰሓተ ውቃስ መራሕ ሃገርን ፕሮቶኮልን ኣጥፊኡ ሹብዳዕዳዕ ምባሉን ጥራሕ እኹል መግለጺ እንታይነቱዩ። ብከምዚ ዝኣመሰለ ከም ሰብውን ክብሩ ዘጥፍኡ፡ ሃገራውን ህዝባውን ተሓታትነቱ ዘይብሉ ገበነኛ ስርዓት፡ ተሓታትን ተኸሳስን እምበር ወካልን ከታም ውዕልን ህዝቢ ጌርኩም ክትርድኡዎ ፍትሓዊ ባህሪኹም ክቕበሎ ኣይግድን። እዚ ስለ ዝኾነ፡ ምስ ከምዚ ዝበለ ገበነኛ ስርዓት እትገብሩዎ ስምምዕ፡ ብደለይቲ ፍትሕን ደላይ ሰላም ህዝቢ ኤርትራን ኣባላት ደምበ ተቓውሞን ህዝባዊ ሰላማዊ ሰልፊ እንተጋጠመኩም፡ ግቡእ መልሲ ምሃብ እምበር ምግራም ኣይግባእን።

ነባሪ ሰላምን ራህዋን ብፍላይ ንህዝብታት ኤርትራን ኢትዮጵያን፡ ንመላእ ዓለምና ድማ ብሓፈሻ!

ዓንደጽዮን ግርማይ

ጀርመን